

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3
Administrative Factors Affecting the Effectiveness of Academic
Administration of Administrators under the Narathiwat Primary
Educational Service Area Office 3

^{1*}กามิเราะห์ วาเต๊ะ Kameeroh Wateh

^{2**}จรรณี แก้วเอียน Jarunee Kao-ian

^{3***}ซูฮัยรี บือองฉา Suhairee Beungacha

^{4****}พุมพนิต คงแสง Phumpanit Kongsang

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

^{1,2,3}Faculty of Education, Yala Rajabhat University

*First author, e-mail: 736793030@yru.ac.th

Corresponding author, e-mail: **jarunee.k@yru.ac.th *** suhairee.b@yru.ac.th

**** phumpanit.k@yru.ac.th

Received July 4, 2026; Revised July 21, 2026; Accepted: September 29, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและ 4) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 3 การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครู จำนวน 288 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนกลับ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ฉบับมีค่า IOC เท่ากับ 0.74 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) ระดับประสิทธิผลการ

บริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3) ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ 4) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ภาวะผู้นำงบประมาณ ผู้ปกครองและชุมชน ครูผู้สอน และบทบาทของผู้บริหาร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครูและการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใสและคุ้มค่า รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชนเพื่อยกระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมาย

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร; ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research article aimed to 1) examine the level of academic administration factors 2) investigate the level of effectiveness of academic administration 3) examine the relationship between academic administration factors and the effectiveness of academic administration and 4) develop a predictive equation for factors affecting the effectiveness of academic administration among school administrators under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 3. A correlational research design was employed. The sample consisted of 288 teachers selected through a lottery sampling method without replacement. Three questionnaires with an Item-Objective Congruence (IOC) index of 0.74 were used for data collection. The data were analyzed using mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis. The findings revealed that: 1) the overall level of academic administration factors was high, with the administrator's aspect showing the highest mean score, 2) The overall level of effectiveness in academic administration was at the highest level, with the development of learning processes recording the highest mean score, 3) Academic administration factors were positively correlated with the effectiveness of academic administration. 4) Five variables significantly predicted the effectiveness of academic administration at the .05 level: leadership, budget, parents and community, teachers, and the role of school administrators. The findings suggest that strengthening instructional leadership, promoting stakeholder participation,

supporting teacher development, ensuring effective budget management, and enhancing school-community collaboration could improve the effectiveness of academic administration and educational quality.

Keywords: Management Factors; Effectiveness of Academic Administration; School Administrators

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยเผชิญความท้าทายทั้งจากแรงกดดัน ภายนอกอาทิการปฏิวัติดิจิทัลอุตสาหกรรม 4.0 และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และแรงกดดันภายในเช่นการเข้าสู่สังคมสูงวัย กับดักรายได้ปานกลางและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรขณะที่ระบบการศึกษาไทยยังติดหล่มปัญหาด้านคุณภาพมาตรฐานความเหลื่อมล้ำและการบริหารจัดการที่ไม่คล่องตัวรัฐจึงกำหนดให้การปฏิรูปการศึกษาเป็นกลไกหลักภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีซึ่งมิใช่เพียงการปรับปรุงเชิงระบบแต่คือการปรับโครงสร้างทุนมนุษย์เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีทักษะการปรับตัวและจิตสำนึกสาธารณะอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ความสำเร็จของการปฏิรูปดังกล่าวต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงบทบาทผู้นำทางวิชาการสามารถบูรณาการความรู้กับการบริหารงานอย่างเป็น วิชาชีพทั้งการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมรวมถึงการนิเทศและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง (ธีระ รุญเจริญ, 2550) โดยงานบริหารวิชาการมีขอบข่ายครอบคลุม 12 ด้านตามกฎกระทรวงตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้อัตนวิสัยทัศน์และประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปจนถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งผู้บริหารต้องตระหนักและมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิดเพราะงานวิชาการถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน

ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 3 ซึ่งกำกับดูแลสถานศึกษา 75 แห่งผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2566 สะท้อนว่าแม้มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มสาระ (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 29.99) แต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ส่วนกลางกำหนดอันเป็นผลจากปัญหาเชิงโครงสร้างทั้ง ภาระงานนอกเหนือการสอนการขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่เปราะบางอย่างอำเภอร้องแงะจะแนะและเจาะไอร้องซึ่งไม่เอื้อต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาปัญหาผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์นี้จึงมิใช่เพียงผลจากตัวผู้เรียนแต่สะท้อนประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ

ความท้าทายดังกล่าวเรียกร้องให้ผู้บริหารสถานศึกษาก้าวข้ามรูปแบบการบริหารวิชาการแบบเดิมสู่การเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งโดยให้ความสำคัญกับ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1)

การบริหารจัดการโครงสร้างเวลาเรียนและ ภาระงานอื่นเพื่อคืนครูสู่ห้องเรียนและเปิดพื้นที่ให้จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างเต็มที่ (2) การยกระดับวิชาชีพด้วยเทคโนโลยีภายใต้ข้อ จำกัด ด้านงบประมาณและ (3) การสนับสนุนให้ครูใช้การวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาการเรียนรู้เป็นรายบุคคล หากผู้บริหารขาดความตระหนักรู้หรือการบริหารจัดการที่เป็นระบบการเพิ่มขึ้นของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ในแต่ละปีอาจเป็นเพียง ความคืบหน้าเชิงสถิติที่เปราะบางมิใช่การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน (สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราธิวาสเขต 3, 2567)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นและความสำคัญในการศึกษาปัจจัยการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราธิวาสเขต 3 เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีความเปราะบางและมีลักษณะเฉพาะ ทั้งด้านสังคมพหุวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนที่ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศอย่างต่อเนื่องการศึกษาครั้งนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อเป็น แนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องนำไปใช้พัฒนาการบริหารงานวิชาการให้ เกิดประสิทธิผลสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราธิวาส เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราธิวาส เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหาร วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราธิวาส เขต 3
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราธิวาส เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราธิวาส เขต 3 จำนวนประชากร ทั้งสิ้น 1,025 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ศึกษานราธิวาส เขต 3 จำนวน 288 คน โดยคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) เพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย (Sampling Without Replacement)

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดของปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 42 ข้อ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1) ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม และสร้างแบบสอบถามการประเมินค่าตามแนวคิดของ Likert เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมและให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3) นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญในที่นี้ใช้ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC) ซึ่งผลการหาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งสามารถนำมาใช้ได้ทุกข้อ

3.4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน

3.5) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผู้วิจัยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.766

3.6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถามทางถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 289 ฉบับ กำหนดส่งคืนภายใน 14 วันและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน พบว่า การตอบแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลแล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ด้วยคอมพิวเตอร์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 โดยการนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยภาพรวมเป็นรายข้อและรายด้าน และนำเสนอเป็นตารางประกอบการแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5.3 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 และแปลความหมายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้เกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560)

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	M	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านบทบาทของผู้บริหาร	4.31	0.34	มาก	1
2. ด้านครูผู้สอน	4.28	0.34	มาก	2
3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.26	0.31	มาก	4
4. ด้านงบประมาณ	4.26	0.40	มาก	6
5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.28	0.44	มาก	3
6. ด้านภาวะผู้นำ	4.26	0.37	มาก	5
ภาพรวม	4.28	0.22	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.28$, $SD = 0.22$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือด้านบทบาทของผู้บริหาร ($M = 4.31$, $SD = 0.34$) รองลงมา คือด้านครูผู้สอน ($M = 4.28$, $SD = 0.34$) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($M = 4.28$, $SD = 0.44$) ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($M = 4.26$, $SD = 0.31$) และด้านภาวะผู้นำ ($M = 4.26$, $SD = 0.37$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ด้านงบประมาณ ($M = 4.26$, $SD = 0.40$)

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ	M	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.49	0.32	มาก	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.50	0.33	มากที่สุด	1
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.43	0.28	มาก	3
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.36	0.40	มาก	5
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.33	0.40	มาก	7
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.33	0.37	มาก	6

7. ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.38	0.34	มาก	4
ภาพรวม	4.40	0.19	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.40$, $SD = 0.19$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($M = 4.50$, $SD = 0.33$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($M = 4.49$, $SD = 0.32$) และด้านการวัดและประเมินผล ($M = 4.43$, $SD = 0.28$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($M = 4.33$, $SD = 0.37$)

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3

ปัจจัยการ บริหารงานวิชาการ	ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ							
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_7	$Y_{รวม}$
X_1	1	.259**	.358**	.201**	.259**	.212**	.602**	.323**
X_2	.259**	1	.233**	.72	.227**	.194**	.524**	.304**
X_3	.358**	.233**	1	.345**	.300**	.303**	.662**	.465**
X_4	.201**	.72	.345**	1	.219**	.283**	.592**	.357**
X_5	.259**	.227**	.300**	.300**	1	.273**	.659**	.303**
X_6	.212**	.194**	.303**	.283**	.273**	1	.623**	.386**
$X_{รวม}$	.602**	.524**	.662**	.592**	.659**	.623**	1	.577**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ด้านได้แก่ ด้านบทบาทของผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครองและชุมชน และด้านภาวะผู้นำ โดยมีขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 288 คน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอื่นในระดับปานกลางหลายปัจจัย ได้แก่ ด้านงบประมาณ ($r_{xy} = .345$) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($r_{xy} = .300$) และด้านภาวะผู้นำ ($r_{xy} = .303$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่ด้านครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กับด้านงบประมาณอย่างมีนัยสำคัญ ($r_{xy} = .072$) และปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดคือ ด้านสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_3) อยู่ในระดับสูงมากไปในทิศทางบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .465$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ (X_6) ($r_{xy} = .386$) ด้านงบประมาณ (X_4) ($r_{xy} = .357$) ด้านบทบาทของผู้บริหาร (X_1) ($r_{xy} = .323$) ด้านครูผู้สอน (X_2) ($r_{xy} = .304$) และด้านที่ต่ำที่สุดคือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_5) ($r_{xy} = .303$)

4. วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ชื่อตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig.
ค่าคงที่	2.218	.183	-	12.134	.000*

R = .590 $R^2 = .348$ Adjusted $R^2 = .337$ S.E._{est} = .159 F = 30.161*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์จำนวน 5 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 34.80 ($R^2 = .348$) และสมการพยากรณ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 30.161$, $p < .001$) สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.218 + .169X_6 + .104X_4 + .091X_5 + .085X_2 + .062X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .267Z_6 + .201Z_4 + .163Z_5 + .174Z_2 + .108Z_1$$

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในทุกด้าน ได้แก่ บทบาทของผู้บริหาร ครูผู้สอน สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งบประมาณ ผู้ปกครองและชุมชน และภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิษรา พรสุริวงศ์ และคณะ ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (นิษรา พรสุริวงศ์ และคณะ, 2568) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ระเกด และคณะ ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (พิชัย ระเกด และคณะ, 2568) จากงานวิจัยดังที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าสถานศึกษาจะอยู่ในบริบทของพื้นที่ใด ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหาร ภาวะผู้นำ ครูผู้สอน งบประมาณ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งล้วนส่งผลให้การดำเนินงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา จึงทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เนื่องจากพบว่าปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ตลอดจนการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของทักษพร อรัญญา ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน (ทักษพร อรัญญา, 2567) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ระเกด และคณะ ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพิชญโลก เขต 3 พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน (พิชัย ระเกตุ และคณะ, 2568) จากงานวิจัยดังที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการเป็นผลลัพธ์ของการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการวางแผนและพัฒนางานวิชาการในทุกด้าน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การกำกับติดตามและนิเทศอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการมีส่วนร่วมของบุคลากร จะสามารถขับเคลื่อน การบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสัมพันธ์กับงานวิจัยดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นที่พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

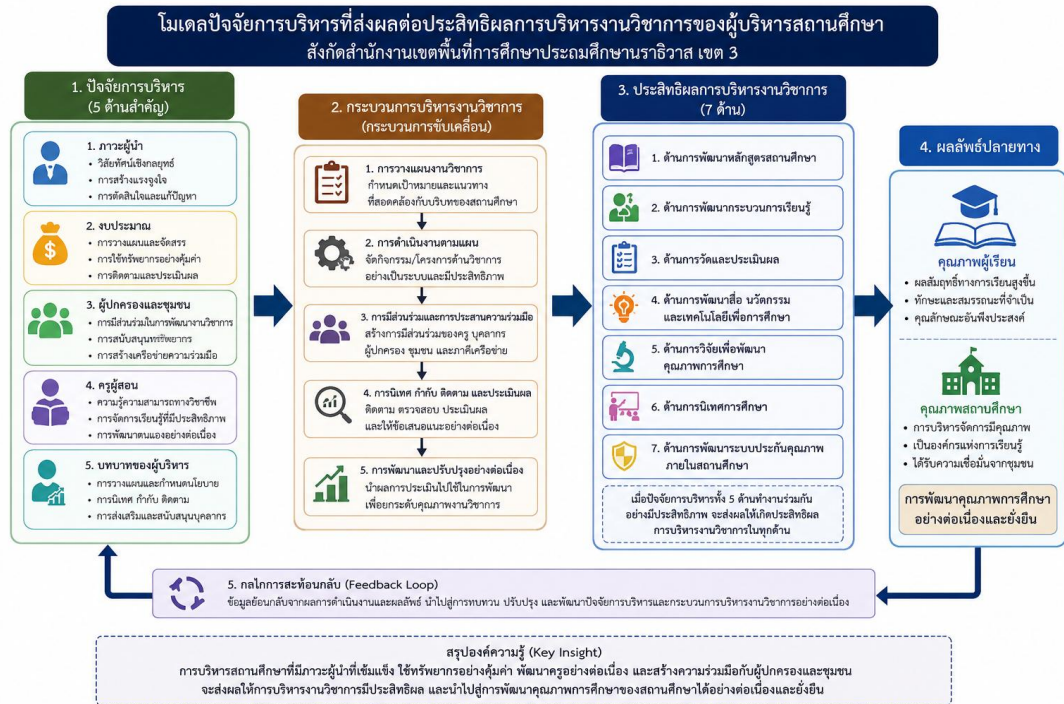
3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการประกันคุณภาพภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิจิญา โชคดีวัฒนา ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (อาทิจิญา โชคดีวัฒนา, 2561) สอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy & Miskel ได้อธิบายไว้ในหนังสือ Educational Administration: Theory, Research, and Practice มีข้อความว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hoy & Miskel, 2008) จากงานวิจัยดังที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการบริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่เหมาะสม สามารถบริหารจัดการบุคลากร งบประมาณ สื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การดำเนินงานด้านวิชาการเป็นไปอย่างมีระบบ เกิดการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยืนยันว่า เมื่อปัจจัยการบริหารได้รับการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงพบว่ามีผลสอดคล้องกับผลการวิจัยดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในเรื่องของการให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาผ่านการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

4. วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ภาวะผู้นำ งบประมาณ ผู้ปกครองและชุมชน ครูผู้สอน และบทบาทของผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะปัจจัยดังกล่าวมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเฉพาะภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทิศทาง สร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ระเกตุ และคณะ ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการได้อย่างมีนัยสำคัญ (พิชัย ระเกตุ และคณะ, 2568) สอดคล้องกับแนวคิดของ Bass ได้อธิบายในหนังสือ Leadership and Performance Beyond Expectations ตั้งข้อความว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถสร้างวิสัยทัศน์กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (Bass, 1985) จากงานวิจัยดังกล่าวมาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการบริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สามารถใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ โดยเฉพาะภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างแรงจูงใจ และขับเคลื่อนการดำเนินงานของบุคลากรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ขณะเดียวกัน การจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน การพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน และการปฏิบัติบทบาทของผู้บริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ล้วนเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้การบริหารงานวิชาการดำเนินไปอย่างเป็นระบบและเกิดประสิทธิผล ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยืนยันว่าปัจจัยการบริหารทั้งห้าด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้พบว่ามีผลสอดคล้องกับผลการวิจัยดังกล่าวที่มองว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร สร้างความร่วมมือและนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาครั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำ การบริหารงบประมาณ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน การพัฒนาครูผู้สอน และบทบาทของผู้บริหาร จะเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานด้านวิชาการได้อย่างมีคุณภาพ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายของสถานศึกษาในระยะยาว

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่มา: ภาพโมเดลนี้ได้สร้างมาจากปัญหาประดิษฐ์

จากภาพอธิบายได้ว่า การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เกิดจากการบูรณาการปัจจัยการบริหารที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ งบประมาณ ผู้ปกครองและชุมชน ครูผู้สอน และบทบาทของผู้บริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพสถานศึกษา นอกจากนี้ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นยังสามารถสะท้อนกลับ (Feedback) เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยการบริหารและกระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ปัจจัยการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลได้ 5 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ งบประมาณ ผู้ปกครองและชุมชน ครูผู้สอน และบทบาทของผู้บริหาร โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 34.80 ซึ่งภาวะผู้นำมีอำนาจพยากรณ์สูงสุด ผลการวิจัยสะท้อนว่าการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร ควบคู่กับการบริหารงบประมาณ การพัฒนาครู การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน และการสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา จะช่วยยกระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรม การนิเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อยกระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ควรจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอ โปร่งใส และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและคุณภาพผู้เรียน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ควรส่งเสริมนโยบายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ และส่งเสริมบทบาทของตนในการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการของครูอย่างเป็นระบบ
2. สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
3. สถานศึกษาควรสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการวางแผน พัฒนา และติดตาม การดำเนินงานด้านวิชาการ รวมถึงการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถอ้างอิงและประยุกต์ใช้ได้ ในวงกว้าง
2. ควรศึกษาวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) หรือ การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการ และแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทักษพร อรัญญา. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน อำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. *การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยพะเยา
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ธนาเพลส.
- นิขรา พรสุริวงษ์ และคณะ. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. *วารสารเสียงธรรมจาก มหายน*, 11(3): 260–277.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชัย ระเกตุ และคณะ. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 20(1): 83–96.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 3. (2567). *รายงานการประชุมประจำปี การศึกษา 2567*. นราธิวาส: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- อาทิจิยา โชคดีวัฒนา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bass, B. M. (1985). *Leadership and Performance Beyond Expectations*. New York: Free
Press.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2008). *Educational Administration: Theory, Research and
Practice*. (8th ed.). New York: McGraw Hill.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper &
Row.

